

UDKAST Ishøj Kommunes høringsvar til statens Forslag til vandområdeplanerne 2021 - 2027

Ishøj Kommune kommer i det følgende med sine bemærkninger til den offentlige høring af forslag til de statslige vandområdeplaner for planperioden 2021 – 2027 (vandområdeplan 3) med tilhørende bekendtgørelser gældende for vandområdedistrikt Sjælland. Høringsvaret indeholder bemærkninger for overfladevand (vandløb, søer og kystvand) og grundvand samt stofpåvirkninger af overfladevandet i Ishøj Kommune. Endelig knyttes kommentarer til vandområdeplanens kapitel om klimaforandringer. Alle bemærkninger tager udgangspunkt i det forelæggende materiale på Miljøstyrelsens hjemmeside, herunder MiljøGIS, forslag til vandområdeplaner samt tilhørende bekendtgørelser.

Vandløb

Lille Vejleå

Indsatser. Af vandområdeplan 3 fremgår ikke nogen vandløbsindsatser i Lille Vejleå. Fra den forrige vandområdeplan 2015 -2021 (vandområdeplan 2) er imidlertid to typer indsatser som endnu ikke er gennemført. Det vedrører fjernelse af fysisk spærring ved Ishøj (ROS-443) samt udlægning af groft materiale på vandløbsstrækningerne nr. o8451 og o4994 (virkemidlet optræder som udskiftning af bundmateriale i vandområdeplan 2, men er siden skiftet). Ved forundersøgelser af vandløbsindsatserne i 2020 blev der påvist en række forhold som bevirkede, at indsatserne ikke umiddelbart kunne gennemføres. For spærringen ved Ishøj Sø viste hydrauliske beregninger, at en omlægning af åen udenom søen var i risiko for at skabe oversvømmelsesproblemer i nedstrøms liggende byområde, idet regnvand fra opstrøms beliggende befæstede arealer manglede den nødvendige forsinkelse før udledning til åen. Ishøj Sø fungerede i den sammenhæng som forsinkelsesbassin på vandløbet. For de opstrøms strækninger af vandløbet nr. o8451 og o4994 viste forundersøgelsen at det anvendte virkemiddel "udlægning af groft materiale" ikke ville være tilstrækkeligt til at kunne bringe vandløbsstrækningerne til målopfyldelse. Den største udfordring var her, at vandløbet på en ca. 3 kilometer strækning, der lapper ind over begge vandområder, er flisebelagt og at dette kanaliserede forløb har karakter af en rørlægning og dermed har en spærrende effekt for opgang af fisk. Forundersøgelsen konkluderede, at den flisebelagte strækning bør fremgå som en rørlægning i vandplanerne og at virkemidlet burde være åbning af rørlagte strækninger med efterfølgende hævnning af bund og/eller genslyngning. For strækninger opstrøms og nedstrøms den flisebelagte strækning konkluderede forundersøgelsen, at virkemidlet "udlægning af groft materiale" for at opnå målupfyldelse bør ændres til "udlægning af groft materiale + udskiftning af bundmateriale + plantning af træer".

I forbindelse med vandrådsarbejdet forud for vandområdeplan 3 blev der fra Ishøj og Greve Kommuner i igennem Vandrådet for Køge Bugt i 2020 indmeldt øvrige indsatser for Lille Vejleå. De ønskede indsatser fulgte anbefalingerne fra forundersøgelserne og indeholdt indsatserne "fjernelse af fysisk spærring ved Ishøj Sø", og for de opstrøms liggende strækninger "åbning af rørlagt strækning" samt "udlægning af groft materiale + udskiftning af bundmateriale + plantning af træer". Indsatserne blev indmeldt som øvrige indsatser for ikke at belaste den økonomiske ramme for vandrådet.

Udover de opstrøms liggende strækninger blev der som en del af vandrådets arbejde fra Ishøj og Greve Kommuner indmeldt øvrige indsatser med fjernelse af 6 mindre spærringer på Li. Vejleå nedstrøms Ishøj Sø (ROS 437 – 442). Fjernelse af spærringer vil lette fisks vandring op ad vandløbet samt give det en mere naturlig karakter.

Af vandområdeplan 3 fremgår af afsnit om *Videreførelse af indsatser fra anden planperiode* side 135, at

”I det endelige indsatsprogram for vandområdeplanerne 2021-2027 forventes ud over ovennævnte forslag til indsatsprogram også at indgå samtlige indsatser fra anden planperiode som endnu ikke er gennemført, og som samtidig vurderes at være nødvendige at gennemføre for at sikre, at det ikke er de fysiske forhold, der er til hinder for målopfyldelse.”

Bemærkninger: Ishøj Kommune har følgelig en forventning om at indsatserne for Lille Vejleå fra vandområdeplan 2 videreføres til vandområdeplan 3 ved planens endelige vedtagelse. Kommunen har samtidig en forventning om, at de anbefalede ændringer af virkemidlerne, som belyst ved forundersøgelserne, videreføres til vandområdeplan 3. Kommunen har endvidere et ønske om at øvrige indsatser med fjernelse af 6 mindre spærringer nedstrøms Ishøj Sø tages med i den endeligt vedtagne vandområdeplan 3.

Ishøj Kommune stiller sig i øvrigt undrende overfor for temaet ”Ingen fiskevandsinteresse” under Vandløb – støttedata i MiljøGIS, hvoraf det fremgår at vandløbsstrækningen opstrøms Ishøj Sø ingen fiskeinteresse har. Ishøj Kommune har gentagne gange, og senest i 2021, i samarbejde med Greve Kommune fået foretaget fiskeundersøgelser af strækningen som på stationer imellem Ishøj Sø og Køgevej /Kappelev Landevej har påvist god tilstand for fisk efter ørredindekset. Strækningen rummer en selvfornygende bestand af bækørreder.

Store Vejleå

Indsatser. Ishøj Kommune anerkender, at en ca. 2 km strækning af St. Vejleå, vandområde nr. o8460, er taget med i vandområdeplanen som en mindre strækningbaseret restaureringsindsats (udlægning af groft materiale), hvilket også blev anbefalet af Vandrådet for Køge Bugt. Indsatsen kan hjælpe til at skabe variation i det ellers flere steder kanalagtige vandløb og forbedre livsbetingelserne for fisk, smådyr og vandplanter.

Ishøj Kommune bemærker, at Indsats overfor spærring ved Vallensbæk Sø ROS-444 ikke er taget med som øvrig indsats som foreslået af vandrådet. Spærringen (udløbsbygværk fra Vallensbæk Sø) forhindrer at fisk kan trække fra kysten og St. Vejleås nedre del og videre op i den øvre del af St. Vejleå. Der forelægges et konkret projektforslag til omlægning af åen udenom de to indskudte søer, som en kommende indsats kan tage udgangspunkt i.

Blødbund. Vandløbsstrækningen umiddelbart nedstrøms Vallensbæk Sø, vandområde nr. o9290, er typesat som et blødbundsvandløb. I den forbindelse efterspørger Ishøj Kommune en tilstandsvurdering af denne strækning samt at der fra statens side stilles en række virkemidler til rådighed for kommunen som gennem indsatser kan hjælpe til en målopfyldelse for vandløbet.

Bemærkning: Ishøj Kommune har et ønske om at fjernelse af spærringen ved Vallensbæk Sø tages med som en øvrig indsats i den endeligt vedtagne vandområdeplan 3.

Søer

Vallensbæk Sø (og Tueholmsøen) er målsat med god økologisk tilstand. Tilstanden af Vallensbæk Sø er imidlertid vurderet til at have ringe økologisk tilstand og ikke god kemisk tilstand. Begge søer er omfattet af fristforlængelse for målsætningen som følge af naturlige forhold (økologiske parametre). Ishøj Kommune

bemærker, at Vallensbæk Sø's manglende målopfyldelse formentlig hænger sammen med søens funktion som regnvandsbassin for et stort befæstede opland.

Ishøj Kommune bemærker, at der er en fejl ved registreringen af to fugleøer i Jægersø (optræder som god tilstand).

Kystvand

Den økologisk tilstand er moderat i Køge Bugt og den kemiske tilstand er ikke god. Ishøj Kommune kan i den forbindelse orientere om at kommunen sammen med flere andre Køge Bugt kommuner medvirker i et projekt med at etablere stenrev i Køge Bugt. Det er forhåbningen, at stenrevne kan have en positiv (lokal) effekt på den økologiske tilstand.

Grundvand

Ishøj Kommune undrer sig over, at der er et område ved St. Vejleå, hvor den kemiske tilstand er vurderet ringe pga. stoffet bly, da det målte bly-indhold er langt under grænseværdien for fx drikkevand. Ishøj Kommune er derfor interesseret i baggrunden for denne udpegning.

Stofpåvirkninger

Den kemiske tilstand af St. Vejleå er vurderet til at være ikke god på den nederste strækning, vandområde nr. 08460. Blandt de prioriterede stoffer fremgår, at antracen (sediment) og kviksølv (biota – fisk) er årsagen til manglende målopfyldelse. I forbindelse med den manglende målopfyldelse efterspørger Ishøj Kommune statsligt finansieret virkemidler til forbedring af forholdene. Kommunen ser frem til at der i forbindelse med statens genbesøg af vandområdeplanen i 2023/2024 formentlig bliver stillet en række virkemidler til rådighed for kommunen, som gennem indsatser kan hjælpe til en målopfyldelse af den kemiske tilstand for vandløbet.

Der foreligger ingen kemisk tilstandsvurdering for Lille Vejleå. Staten har gennem mange år haft en station på vandløbet ved Pile Mølle, hvorfor det undrer kommunen, at man ikke har foretaget kemimålinger med henblik på at kunne tilstandsvurdere vandløbet.

Der foreligger ingen kemiske tilstandsvurderinger af strandparksøerne Jægersø og Lille Vejlesø.

Klimaforandringer

Vandplanen omtaler i kapitel 8 om klimaforandringer ikke forventninger til et stigende havspejl i verdenshavene. Et stigende havspejl i de danske farvande kan få vidtrækkende konsekvenser for tilstanden i flere vandløb. I Ishøj Kommune, som i mange andre kystnære områder i Danmark, har vandløbene begrænset fald på de nedstrøms strækninger inden udløb i havet (Køge Bugt), og vandløbene ligger i flade ådale tæt på bebyggede områder. Vandløbenes udløb i Køge Bugt er reguleret ved sluseanlæg. Sluseanlæggene er styret af vandstanden i Køge Bugt og er i dag kun lukket et begrænset antal dage om året, hvilket muliggør at fisk næsten uhindret kan trække op i vandløbene. I en fremtid med stigende havspejl vil dette billede imidlertid hurtigt ændre sig. En havsspejlsstigning på 30 – 50 cm vil kunne få

alvorlige konsekvenser, idet sluseanlæggene da vil være lukket langt størstedelen af året og dermed forhindre at fiske kan trække op i de bagvedliggende vandløbssystemer. Ishøj Kommune finder at denne problemstilling bør rejses i vandplan regi, og at der allerede nu bør tænkes i løsninger som kan sikre vandløbenes tilstand i en klimaforandret fremtid.